

KAKO SEM SE SPOPRIJELA Z NOVOSTMI

PRIPRAVE NA DELO S ŠESTLETNIKI

Poučujem v tretjem razredu devetletne osnovne šole. Na delo v prvi triadi sem se začela pripravljati leta 1996 z obiskovanjem modulov na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Na srečanju študijskih skupin smo pregledovale učne načrte in predlagale dopolnitve. Na Zavodu RS za šolstvo OE Novo mesto smo se v šolskem letu 1998/99 začele pripravljati na delo v devetletki, in sicer učiteljice in vzgojiteljice iz šol prvega kroga, ki so se odločile za poskusno uvajanje programa devetletne osnovne šole.

Seznatile smo se z zelo pomembnimi in koristnimi vsebinami, kot so: razvojne značilnosti šestletnika, timsko delo, oprema učilnice – kotički, didaktična igra pri pouku, računalniški kotichek in programska oprema ...

Skupaj s svetovalkama smo ciljno načrtovale letne priprave za pouk in hospitirale v različnih šolah in vrtcih.

IZVAJANJE DELA S ŠESTLETNIKI – TIMSKO DELO

Prve izkušnje za delo v timu sva začeli pridobivati v našem vrtcu, kjer sva z vzgojiteljico najprej hospitirali, nato pa izvajali nastope. Timsko delo zahteva skupno načrtovanje, izvajanje in evalvacijo. S skupnimi idejami sva se dopolnjevali in bogatili vzgojno-izobraževalni proces. Veliko izkušenj in idej sem pridobila od vzgojiteljice, zato sem vesela, da sem se lahko preizkusila v tej vlogi.

Težava skupnega načrtovanja je v časovnem usklajevanju za skupno načrtovanje in evalvacijo dela.

Ciljno načrtovani pouk naju je usmerjal v dejavnosti, ki so primerne tej razvojni stopnji otroka. Učenci – šestletniki so skozi različne igre in procese osvajali znanja, pridobivali izkušnje, bogatili besedni zaklad, si razvijali ustvarjalnost in se navajali na samostojnost pri delu.

Z vsakdanjim skupnim načrtovanjem in oblikovanjem zapisa na tablo so učenci spontano vstopili v svet branja in pisanja.

Učenci so svoje znanje dopolnili z isto vzgojiteljico v podaljšanem bivanju. V šoli nam je bilo lepo in učenci so se težko odpravili domov.

TEDENSKO IN DNEVNO NAČRTOVANJE DELA TER EVALVACIJA

Z rednim skupnim vsakdanjim načrtovanjem aktivnosti sem nadaljevala tudi v drugem razredu. Učenci so pri skupnem načrtovanjem sodelovali s svojimi idejami, predlagali so dejavnosti in aktivnosti ter iskali različne poti za reševanje problemov. Večina učencev se je ravnala po vnaprej oblikovanih pravilih in dogovorih.

Po opravljenem delu je sledila evalvacija dela in dogovor za naslednji dan.

Učenci so ob analizah opravljenega dela postali bolj samokritični do sebe in opravljenega dela. S takšnim delom se navajajo na samoocenjevanje znanja.

OPISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Ugotovila sem, da drugačno delo zahteva tudi drugačno preverjanje in ocenjevanja znanja, spretnosti, postopkov. Učencem omogočam, da svoje znanje preverijo ob različnih dejavostih: didaktičnih igrah, igrah vlog, problemskih situacijah.

Učence opazujem in sproti zapisujem njihove dosežke. Pri tem pa imam težave, ker je težko opazovati, zapisovati in sodelovati z učencem, ki potrebuje pomoč ali nasvet.

Za sprotno spremljanje si pripravim različne preglednice, ki ne zahtevajo toliko pisanja.

Veliko znanja, časa in energije je potrebno vložiti za oblikovanje meril in opisnikov pri semestralnih zapisih v redovalnico ter za zapis končne ocene v spričevalo. Menim, da za dosledno vodenje pedagoške dokumentacije porabim veliko časa, ki se ga žal ne da nikjer ovrednotiti.

MOJA REFLEKSIJA

V teh letih sem si pridobila veliko strokovnega znanja, izkušenj in idej.

Med procesom, ki ga vodiš in usmerjaš, se nevede in nehote tudi sam spreminjaš. Rada imam nove izzive in probleme. Dosedanji rezultati dela in sproščeno ter samostojno delo učencev mi daje novih moči, ideje in želje po odkrivanju še neodkritega.

Vsaka novost zahteva spremembe in drugačne pristope. V delo je treba vložiti veliko znanja in notranje motiviranosti za iskanje novih poti, da lahko uspešno uresničiš načrtane cilje.

*Rozika Vodopivec
Osnovna šola Globoko*

Katica Pevec Semec

Zavod RS za šolstvo

OD TIMSKEGA DELA V PRVEM RAZREDU DO TIMSKE NARAVNANOSTI CELOTNE ŠOLE

KAKO SMO OGRETI ZA TIMSKO DELO?

Med posebnosti devetletne osnovne šole, kot jih lahko razberemo iz izhodišč kurikularne preнове, sodi tudi usposobljenost učiteljev za timsko delo. Zakon lahko razumemo tako, da govori o neki sposobnosti, ki je sama po sebi pogoj za uspešno delo. Ali je v praksi res tako? Ali so pedagoški delavci res sami po sebi usposobljeni za timsko delo, imajo razvite sodelovalne spretnosti? Če bi iskali odgovor tako, da bi pregledali dodatne razpisne pogoje za delovna mesta v vzgoji in izobraževanju, bi temu potrdili, kajti v redkih primerih opazimo zapisan dodatni pogoj: usposobljenost za timsko delo. Hkrati presenečeno ugotovimo, da je v sedanjem trenutku za nepedagoška delovna mesta usposobljenost za timsko delo med najpogostejšimi zahtevanimi dodatnimi pogoji.

Ali lahko to razumemo tako, da je spretnost timskega dela nekaj, kar je pedagoškemu delavcu položeno v zibelko? Nekaj, kar je samo po sebi razumljivo, saj so vendar učitelji dnevno v komunikaciji z drugimi ...

Tudi bežen pogled na vsebino programa strokovnih šol kaže, da se prihodnji učitelji v fazi pridobivanja izobrazbe strokovno ne usposabljaajo za timsko delo (v predmetnikih ne zasledimo posebnega predmeta s to temo, čeprav že potekajo posamezne vaje znotraj splošnih predmetov).

Naj to razmišljanje končamo z ugotovitvijo, da je neposredna pedagoška praksa za mnoge učitelje prva izkušnja, ko so izpostavljeni preizkušnjam timskega dela.

To nam potrjuje tudi večletno spremljanje prakse na tem področju, ki potrjuje ugotovitev, da je timsko delo med učitelji različno razvito, saj gre za dolgotrajen proces, katerega rezultate ni možno takoj izmeriti. Temu primerna je tudi motivacija.

ZAKAJ SE ODLOČATI ZA TIMSKO DELO?

Odgovor poiščimo v kratki primerjavi začetka šolanja v osemletni in devetletni osnovni šoli.

Glavne značilnosti začetka v šolanja v devetletno šolo so v tem, da je program namenjen šestletnikom, v osemletni pa sedemletnikom. V devetletni šoli se program delno izvaja z dvema izvajalkama (učiteljico in vzgojiteljico), v osemletni z eno. To pomeni, da poteka pouk nekaj časa v sodelovanju učiteljice in vzgojiteljice, ki medsebojno sodelujeta skozi etape timskega dela. V osemletni šoli učilnice niso dodatno opremljene s koticami, medtem ko program devetletne šole poteka v ustrezno opremljeni učilnici s številnimi igralnimi koticami in računalnikom. Pri delu z otroki se v devetletki še posebno upoštevajo psihološke značilnosti šestletnikov: kratkotrajen interes, menjavanje dejavnosti, realizacija ciljev prek didaktične igre, prosta igra,